

Ailem Ve Şirketim

Sayı: 42 Şubat 2013

**CGS®
Center**

Kurumsal
Yönetim ve
Sürdürülebilirlik
Merkezi

Sıkıntılı Bir Yılı Geride Bırakırken 2013 Yılında Ekonomik/Finansal Beklentiler –Türkiye

2001– 2003 TC. Ziraat Bankası İcra Kurulu Başkanı ve Genel Müdürü, halen Gürış Holding A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı, Ülker Grubu İstişare Konseyi Üyesi ve Ufuk Üniversitesi öğretim üyesi olan Sayın Niyazi Erdoğan ile yeni yıla dair beklentilerini içeren röportajımızın Türkiye'ye ilişkin kısmına bu sayımızda yer verdik.

Sayfa: 2-3-4

Sermaye Piyasalarından Haberler

Sermaye piyasasında finansal raporlama tebliği taslağı Sermaye Piyasası Kurulu tarafından 08.03.2013 tarihinde yayınlanmıştır.

Sayfa: 5-6

CGS Center Başkanından...

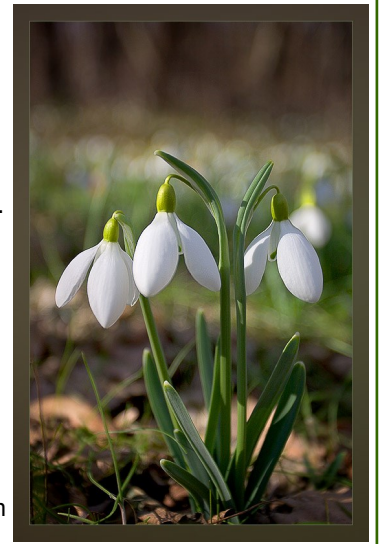
Peki ya sizin şirketinizin ve ürünlerinizin durumu nasıl? Sektörünüzün büyüme hızı nasıl? Nakit ineklerinizin ömrü bitmek üzere olmasın! Acaba yıldız ürünlere odaklanma zamanınız mı? Kendi BCG matriksinizi yapmaya ne dersiniz?

Sayfa: 7

Bunları biliyor musunuz?

Gini katsayısı İtalyan ekonomist ve istatistikçi Corradı Gini tarafından geliştirilmiş, gelir dağılımlarındaki eşitsizliği ölçmede kullanılan bir araçtır. Gini katsayısı veya toplanma oranı 0 ile 1 arasında çıkan ondalık bir değerdir. Bir toplumda gelir adaletli olarak paylaşılmışsa Gini katsayısı "0" değerini almakta, toplumdaki gelirler yalnız bir kişi tarafından alınmışsa Gini katsayısı "1"e eşit olmaktadır. Gini katsayısının değeri gelir düzeyinin büyüklüğüne değil, farklı gelir düzeyleri arasında kalan kişilerin sayısına bağlıdır. Katsayı, ülkemizde kentsel yerleşim yerleri için 0,394, kırsal yerleşim yerleri için ise 0,385 olarak tahmin edilmiştir.

Kaynak:www.ekodialog.com

Sıkıntılı Bir Yılı Geride Bırakırken 2013 Yılında Ekonomik/Finansal Beklentiler –Türkiye

Yrd. Doç. Dr. Niyazi Erdoğan

Yrd. Doç. Dr. Niyazi Erdoğan

2001– 2003 TC. Ziraat Bankası İcra Kurulu Başkanı ve Genel Müdürü, halen Gürış Holding A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı, Ülker Grubu İstişare Konseyi Üyesi ve Ufuk Üniversitesi öğretim üyesi olan Sayın Niyazi Erdoğan ile yeni yıla dair beklentilerini içeren röportajımızın Türkiye'ye ilişkin kısmına bu sayımızda yer verdik.

2012 yılı için Türk Bankacılık Sektörü'nü nasıl değerlendiriyorsunuz?

2012 yılı Türk Bankacılık Sektörü için hareketliydi. Sektöre iki yeni oyuncu girerken iki banka el değiştirdi. Denizbank'ı Rus Sberbank aldı. Bank Audi yeni lisansla Odea Bank olarak faaliyete başladı. Euro Tekfen Lübnanlı Burgan Bank'a satıldı. Bank of Tokyo– Mitsubishi bankacılık lisansı aldı. A Bank çoğunluk hissesinin satışı için Commercial Bank of Katar ile görüşmeye başladı.

Tüm dünya banka ve bankacılığı sorunlar yaşarken 2001 yılı finansal kriz sonrası sektörde gerçekleştirilen ciddi yapılandırma ile bugün dünyanın en sağlıklı ve üst kurumlarca iyi denetlenen, sürdürülebilir bir karlılığa sahip Türk bankacılık sektörüne ilginin devam edeceğini düşünüyorum. (2001 yapılandırılmasında görev alan kişi olarak da doğru işler yapmış olmanın da huzurunu ve gururunu yaşadığımı da belirtmeliyim.)

2013 yılında Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası (TCMB)'nin izleyeceği kur ve para politikası hakkındaki düşünceleriniz nelerdir?

2013 yılının kur ve para politikası TCMB Başkanı Erdem Başçı tarafından açıklandı. Kasım 2010'dan itibaren yürürlüğe konulan politikalar bundan böyle de "konjunktürel para politikası" adı altında, çok enstrümanlı ve çok hedefli bir enflasyon hedeflenmesi dönemine geçilmektedir.

Fiyat istikrarı hedefi korunurken onunla çelişmeyecek bir finansal istikrar da hedeflenmiştir. 2012 yılında finansal istikrarın sağlanması için kredi büyümesi kontrol edilmiş, büyüme yüzde 15'lerin biraz üzerinde gerçekleşmiştir. 2013 yılında da bu oran korunacak, krediler yoluyla büyüme, büyüme yoluyla da cari açık ve finansal istikrar sağlanması hedeflenecektir.

Finansal istikrarın diğer ayağı olan TL'nin değerinde istikrarın korunması, dışarıdan gelecek sermayenin TL'nin değerini aşırı arttırması veya sermayenin yurtdışına çıkışında TL'nin aşırı değer kaybetmemesinin sağlanması için de TCMB birçok enstrüman geliştirdi. Sermaye giriş ve çıkışlarının yaratacağı aşırı hareketleri/dalgalanmaları yumuşatmak için de güzel bir araç olan Rezerv Opsiyon Mekanizması (ROM) kullanılacaktır. Dolayısıyla da TCMB'nin önümüzdeki dönemde uygulayacağı "para politikası", önceki yıllara göre daha belirginleşmiştir.

Kurlar (yani TL'nin değeri) istikrarlı seyrederken, kredi büyümesi de kontrol edilecektir. Konjonktürel “para politikası” uygulamalarının bugüne kadar başarılı olduğunu ve ülkemizin gerçekleri ile ekonomik yapısıyla uyumlu olduğunu söyleyebiliriz. “Dalgalı kur” rejimi uygulandığı söylene bile bu dalgalanmanın belli bir bant içinde gerçekleşmesi sağlanmakta, bir nevi müdahaleli bir dalgalanma (dirty floating rate) rejimi uygulanmaktadır.

TCMB Başkanı Erdem Başçı 2012’de “TL bu yıl kazandıracak” sözü vermişti. Kurda dalgalanma az olmuş ve Sayın Başçı verdiği sözü tutmuştur. Diğer yandan, 2013 yılında aynı uygulamaya devam edileceğini belirtmiş olmasına rağmen, “T.C. Merkez Bankası dövizlerdeki dalgalanmaların dalga boyunu azaltacakmış, ben de risk alayım” dememek gerekmektedir. Başçı “Dünya’da ne olacağı belli olmaz. Herkes riskini iyi yönetsin. Biz elimizden geleni yapıyoruz, yapacağız ancak herkesin mutlaka risk yönetimi yapması lazım” diyerek olası risklere dikkat çekmiştir.

TC. Merkez Bankası’nın bir dönemde proaktif ve etkin yönetimini takdir ediyorum. Ancak, sermaye girişi artacağı beklenen bir döneme girerken, “konjonktürel para politikası”nın asıl sermayesinin yurtdışına çıkacağı bir dönemde test edileceği ve etkili olup olmadığı görülecektir.

Türkiye’ye, genişlemeci küresel likidite ve kredi notu artışı sonrasında TL.’yi güçlendirici yönde sermaye alımları gelmeye devam edecektir. IMKB 2012 yılını yüzde 50 primle kapamıştır. 2013 yılında da aynı primle olmasa da, pozitif görünüm devam edecektir. Faizlerin düşük seyrettiği bir ortamda iç talepte beklenen canlanma, şirket karlılıklarını destekleyecektir. Büyümenin de 2013 yılında yüzde 3,5 – 4 dolayında olmasını bekliyorum.

Sizce, 2012’de döviz girişinin artmasının nedeni ve etkileri ne olmuştur?

Hem dünyadaki likidite, hem de Ortadoğu ülkeleri kaynaklı sermaye akışı nedeniyle döviz girişi artmış, T.C.M.B.’nin döviz rezervi 120 milyar doları aşmıştır. Bu nedenle kurlar yerinde saymakta, faiz oranları düşmekte ve kur baskısından kurtulan enflasyon oranında da tarihi düşüşler yaşanmaktadır.

Bu arada Merkez Bankası Aralık ortalarında ayınlandığı ve ülkemizin döviz varlıkları ile döviz borçlarını gösteren “Uluslararası Yatırım Pozisyonu” Eylül sonu rakamlarına göre ülkenin net yatırım pozisyonu (varlık ve yükümlülük farkı) eksi 383 milyar dolar olduğu görülmektedir.

Bilindiği gibi döviz varlıkları, Türklerin yurtdışındaki paraları, yatırımları, yurt içindeki döviz birikimleri, Merkez Bankası ve bankaların rezervindeki altın ve döviz mevcududur. Döviz yükümlülükleri ise yabancıların Türkiye'deki doğrudan yatırımları, portföy yatırımları, bankalardaki döviz mevduatları ile kamu ve özel sektörün kullandığı dış krediler nedeniyle oluşan toplam borcudur.

2011 yılı sonunda eksi 321 milyar dolar olan bu rakam, 9 ayda yükümlülükte net 62 milyar dolar artış gerçekleşmiş,

varlıklarda 23 milyar dolar artış olurken yükümlülüklerde 85 milyar dolarlık artış gerçekleşmiştir. Yatırım pozisyonu net açığının milli gelire oranı 2011 sonunda yüzde 41.5 olup, bu oranın yüzde 40'dan daha düşük olmasına dikkat edilmekte olup, rakamsal olarak "döviz riski" nin daha yükseldiği görülmektedir.

Birçok konu ile ilgili değerli görüşlerinizi aldık bunların dışında önemli olduğu düşündüğünüz ve üstünde durmak istediğiniz başka bir konu var mı?

Ek olarak, ülkemizin borçlanma rakamlarına dikkat çekmek istiyorum. Türk hane halkı borç stokunun harcanabilir gelire oranı yüzde 48'e ulaşmıştır. Kamu kesimi borç stokunun GSYH'ye oranı yüzde 40'dır. Bu oran gelişmiş ekonomilere göre çok iyi olmasına rağmen, büyüme oranının düşmeye başladığı bir ekonomide, pay da fazla büyümeyince bu oranın yükselme olasılığı bulunmaktadır. Özel kesimin de ciddi oranda iç ve dış borç yükü bulunmaktadır. Bu durum ekonomiye güven vermekte ve yurt içi tüketimi azaltmaktadır. Özellikle bireysel kredilerdeki artış ve tasarruf oranının düşmesi önemli bir finansal göstergedir.

2023 yılı Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunun 100. yılı olması nedeniyle malumunuz, 2023 için her konuda bir çok hedef konuluyor. Sizce bunlar gerçekçi mi?

Son günlerde deneyimli Bakanlarımızdan Sayın Ali Babacan'ın sıkça belirttiği gibi, teknoloji üreten ve nitelikli iş gücü talebini karşılayacak bir eğitim ve hukuk sistemi olmadan 2023'lü yıllarda dünyada ilk 10'a girme hayalimizin gerçekleşmeyeceği görüşü çok doğrudur.

Ayrıca gerek Sayın Ali Babacan ve gerekse TCMB Başkanı Sayın Erdem Başçı'nın tüm ekonomik birimlere "kur riski" konusunda duyarlı olmaya ve finansal okur yazarlığa açıkça davet mesajı verdiklerini görmekteyiz. Kamu finans yönetiminin proaktif ve akılcı yönetimine güvenip özellikle "kur riski" konusunda dikkatli olmamanın, yeni dönem için "önemli risk"lerden biri olduğunu bir kez daha yinelemek isterim.

2013 yılında da ekonomi / finans konusunda daha önce gösterilen performansın ötesinde başarılı, üretken, huzur dolu kazançlı günler temenni ediyorum.

Sermaye Piyasalarından Haberler

FİNANSAL RAPORLAMA TEBLİĞİ TASLAĞI

Sermaye piyasasında finansal raporlama tebliği taslağı Sermaye Piyasası Kurulu tarafından 08.03.2013 tarihinde yayınlanmıştır. Yayınlanan taslak altı bölümden oluşmaktadır. Bu bölümlerde ele alınan konular aşağıda sırasıyla belirtilmiştir:

- * Amaç, kapsam, dayanak ve tanımlar
- * Finansal Tablolar
- * Yönetim kurulu faaliyet raporları ve sorumluluk beyanları
- * Finansal raporların ilgililere sunulması
- * Muhtelif hükümler
- * Yürütme, yürürlük ve geçiş hükümleri

Birinci Bölüm

Bu bölümde tebliğin ilke, usul, esasları, hangi işletmelerin kurula bildirim ve kamuya açıklama yükümlülüğünden muaf olduğu ve tebliğin hangi kanun ve maddelere dayandığı belirtilmektedir.

İkinci Bölüm

İkinci bölüm finansal tabloların hazırlanmasında esas alınacak standartlar, işletmelerin bu tebliğde düzenlenen esaslarla yıllık finansal raporlama yükümlülüğünün olduğu ve hangi şirketlerin 3, 6 ve 9 aylık dönemler itibarıyla ara dönem finansal rapor düzenleme yükümlülüğü olduğu ile hangi şirketlerin 6 aylık ara dönem finansal rapor düzenleme yükümlülüğü olduğu belirtilmiştir.

Üçüncü Bölüm

Bu bölümde yönetim kurulu yıllık ve ara dönem faaliyet raporlarının hangi bölümlerden oluşması gerektiği ve bu raporlarda en az hangi hususlara yer verilmesi gerektiği belirtilmiştir. Ayrıca, bu bölümde finansal raporların tebliğ hükümlerine uygun olarak hazırlanması, sunulması ve gerçeğe uygunluğu açısından sorumluluk beyanları yer almaktadır.

Dördüncü Bölüm

Dördüncü bölümde işletmelerin yıllık ve ara dönem finansal raporlarına ilişkin bağımsız denetim raporlarının hangi şartlarda hangi süreler içinde kamuya açıklanacağı, finansal raporların kamuya açıklanmasındaki usuller, ek süreler, finansal tabloların ilanı ve finansal tablolardan türetilmiş özet bilgilerin açıklanması ile ilgili madde yer almaktadır.

Kaynak: www.spk.gov.tr

Sermaye Piyasalarından Haberler

Beşinci Bölüm

Bu bölümde diğer mevzuat uyarınca hazırlanan finansal tablolar, tebliğe uygun olmayan finansal tabloların kamuya açıklanması durumunda ne olacağı, işletmelerin tutmak zorunda olduğu sermaye piyasası defterinin gerektirdikleri, tutulması gereken belgeler ile finansal tabloların bağımsız denetimi ve ara dönem finansal raporlamanın muaf olduğu durumlar yer almaktadır.

Altıncı Bölüm

Son bölümde bu tebliğin 01.01.2013 tarihinden son başlayan ilk ara dönem finansal raporlardan itibaren geçerli olduğu ve özel hesap dönemi olan şirketler için ise belirtilen tarihten sonra sona eren yıllık hesap dönemlerinden sonraki ilk ara dönem finansal raporlardan başladığı belirtilmektedir.

Bu tebliğin yürürlüğe girmesi ile birlikte bazı tebliğler yürürlükten kaldırılmıştır. Kaldırılan tebliğler aşağıda belirtilmiştir:

- *Vadeli İşlem ve Opsiyon Sözleşmelerinin Muhasebesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ*
- *Yüksek Enflasyon Dönemlerinde Mali Tabloların Düzeltilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ*
- *Sermaye Piyasasında Konsolide Mali Tablolara ve İştiraklerin Muhasebeleştirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ*
- *Sermaye Piyasasında Mali Tablo ve Raporlara İlişkin İlke ve Kurallar Hakkında Ek Tebliğ*
- *Sermaye Piyasasında Mali Tablo ve Raporlara İlişkin İlke ve Kurallar Hakkında Tebliğ*
- *Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ*
- *Sermaye Piyasasında Ara Mali Tablolara İlişkin İlke ve Kurallar Hakkında Tebliğ*

CGS Center Başkanından...

Sizin Konfor Alanınız Hangisi? Nakit İnekleriniz mi?

BCG Matriksinizi Oluşturun

BCG Matrisi* genel olarak sektörün büyüme hızıyla işletmenin pazar payının karşılaştırıldığı, işletmenin ürün portföyünü göreceli olarak değerlendirmekte kullanılan bir araçtır.

Yöneticiler bu matriksi mevcut ürün portföyünün değerlendirilmesinde, hangi ürüne daha çok, yada daha az yatırım yapılmalı kararı verirken, ürün portföyüne yeni ürün eklerken ve hangi ürün grubundan vazgeçileceği kararı verilirken kullanırlar.

İşletmenin **yıldız ürünleri/ürün grubu** tablodan da anlaşılacağı üzere işletmenin hızla büyüyen pazarda yüksek pazar payı ile yer aldığı ürünlerdir. Pazar diğer ürün grubuna göre daha hızla büyüdüğünden bu grupta yer alan ürünlerde rekabet gücünün korunması ve pazar payının devam ettirilmesi için daha fazla yatırım yapmak gerekir. Sektörün büyüme hızı beklenmedik şekilde düştüğünde ise bu ürünler işletme pazar payını kaybetmediği sürece hala önemli gelir kaynağıdırlar. Her işletmenin mutlaka yıldız ürün/hizmetleri olmalıdır. Bu ürün/hizmetlerin ürün yaşam eğrileri değerlendirildiğinde genellikle büyüme aşamasındaki ürün/hizmetler oldukları gözlenir.

Yavaş gelişen sektörler için ürettiğimiz, ancak pazar payımız yüksek olan ürün/hizmetler **nakit inekleri** diye adlandırılırlar. Yıldız ürünler kadar fazla yatırım gerektirmeyen, ancak başarılı ve “olgun” ürünlerdir. İşletmeler ineklerinden gelen paraları yıldızları için gereken yatırımlar için harcamayı tercih ederler. İnekler, ürün yaşam eğrileri değerlendirildiğinde genellikle olgunluk aşamasındaki ürün/hizmetlerdir.

Soru işaretleri ise, sektörün gelişme hızı yüksek ancak işletmenin pazar payının düşük olduğu ürünlerdir. Çoğu işletmenin geleneksel sektörlerde, çok fazla gelişmeyen, dar piyasalarda çalıştığını düşündüğümüzde bu ürün grupları “üzerinde karar verilmesi gereken”ler olarak değerlendirilmelidir. Gelecek vaat eden sektörde pazar payını yükseltmek için yatırımlar yapılması gerekebilir, yönetim bu ürünlerde pazar payı yükseltmenin avantaj ve dezavantajlarını dikkatle değerlendirmelidir. Soru işaretleri “yıldız”lara dönüşebilir. Soru işareti olarak nitelendirdiğimiz ürün/hizmetlerin ürün yaşam eğrilerinde genellikle piyasaya çıkma sürecine denk gelirler.

Son grup ise farklı kaynaklarda ismi değişmekle birlikte **köpekler yada yaramaz çocuklar** ismiyle adlandırılırlar ve sektörün gelişmesinin yavaş olduğu işletmenin pazar payının da düşük olduğu gruptur. İlgili çekmeyen, zarar etmeyecek kadar para kazandıran bu ürün grupları için çoğu işletmecinin yorumu “yatırım yapmaya değmez” ve “ürün/hizmet portföyünden çıkarılmaya en uygun” şeklindedir. Genellikle ürün yaşam eğrilerinin sonuna ulaşmış ürün/hizmetlerdir.

Peki ya sizin şirketinizin ve ürünlerinizin durumu nasıl? Sektörünüzün büyüme hızı nasıl? Nakit ineklerinizin ömrü bitmek üzere olmasın! Acaba yıldız ürünlere odaklanma zamanınız mı? Kendi BCG matriksinizi yapmaya ne dersiniz?

Dr.Güler Manisalı Darman

Başkan

Kurumsal Yönetim ve Sürdürülebilirlik Merkezi